

BESLUT OM FÖRESKRIFTSPROJEKT

Föreskriftens namn	Godkännandekrav för sjömansläkare, järnvägläkare och järnvägsspsykologer
Föreskriftens ärendenummer	TRAFICOM/117900/03.04.04.00/2022
Bakgrund och målsättning	204 § 1 mom. 1 punkten och 206 § 1 mom. 1 punkten i lagen om transportservice (320/2017) ändrades genom lagen om ändring och temporär ändring av lagen om transportservice (227/2021). Behörighetskraven för sjömansläkare och järnvägläkare preciserades så att det av sökanden eller den som bedriver verksamhet med stöd av ett godkännande förutsätts att personens rätt att utöva läkaryrket inte har begränsats på ett sätt som inskränker möjligheterna att arbeta som järnvägs- eller sjömansläkare. I regeringens proposition (RP 10/2021 rd) konstateras att de föreslagna ändringarna i ovan nämnda punkter förutsätter att Transport- och kommunikationsverkets föreskrift uppdateras så att den motsvarar villkoren i lagen. Enligt regeringens proposition ska Transport- och kommunikationsverket antingen upphäva den nuvarande föreskriften eller uppdatera den så att den blir förenlig med de föreslagna ändringarna. Föreskriften uppdateras för att motsvara ändringarna i lagen om transportservice och genom att ta bort onödiga punkter. Därtill är avsikten att förenhetliga punkterna gällande påvisande av kompetens och upprätthållande av kompetensen så att de till tillämpliga delar motsvarar kraven för flygläkare. Inom vägtrafiken finns inget motsvarande läkarsystem.

	Föreskriften baserar sig på 204 §, 205 § och 206 § i lagen om transportservice. På järnvägar är EU-rättsgrunden för föreskriften lokförardirektivet (2007/59/EG). Inom sjöfarten är EU-rättsgrunden för föreskriften direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk (2008/106/EG). Den folkrättsliga bakgrunden är
Normgivningsbemyndigande (lag), EU-rättsgrund/folkrättslig bakgrund	STCW-konventionen (FördrS 22/1984) för sjöfarten. Kraven i direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk baserar sig på kraven i STCW-konventionen. Både lokförardirektivet och direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk förutsätter att en sådan läkarundersökning som avses i direktivet får utföras och ett läkarintyg över hälsotillståndet utfärdas endast av en legitimerad läkare som erkänts av den behöriga myndigheten i ifrågavarande medlemsstat. En sådan psykologisk personbedömning som avses i lokförardirektivet får utföras och ett utlåtande om psykologisk lämplighet på motsvarande sätt utfärdas av en erkänd legitimerad psykolog (eller alternativt enligt medlemsstatens val även av en läkare). Båda direktiven förutsätter av den läkare som godkänns och lokförardirektivet dessutom av den psykolog som godkänns lämplig behörighet för uppgiften. I dagsläget finns det dock inga närmare bestämmelser om behörighetskraven för läkare i direktiven och inte heller om behörighetskraven eller om upprätthållande av kompetensen för psykologer i lokförardirektivet. Lagen om trafikservice innehåller grundläggande krav i frågan. Med en mer detaljerad nationell föreskrift försäkras man sig om att en läkare eller en psykolog som ansöker om Traficoms godkännande har behörighet för sina uppgifter enligt bestämmelserna i lagen om transportservice och att han eller hon även har satt sig in i uppgifterna på det sätt som kraven i direktivet förutsätter.
Hänsyn till regeringsprogrammet och Traficoms strategiska mål	Genom ändringen av föreskriften förenhetligas den transportformsspecifika behörighetsregleringen på järnvägarna och inom sjöfarten.

Föreskriftens konsekvenser • för myndighetens verksamhet • för kundernas/intressentgruppernas/medborgarnas verksamhet (operativa och ekonomiska) • för säkerheten • för miljön • för tillgängligheten, jämlikheten och jämställdheten	Genom ändringen av föreskriften förenhetligas och förenklas regleringen för de olika trafikformerna. Utbildningskravet preciseras, men ändringen har inga betydande ekonomiska konsekvenser för intressentgrupperna eller kunderna. Preciseringsen av regleringen för upprätthållande av kompetens gör behandlingen av läkare mer jämlik samt förbättrar förutsägbarheten och trafiksäkerheten. Ändringen har inga konsekvenser för tillgängligheten eller miljön. Ändringen har heller inga konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män.
Utvärdering (utvärderingsplan/görs inte)	En efterhandsutvärdering av föreskriften kan göras efter att behörighetskraven i den har tillämpats vid Traficom genom att man fattar sådana beslut om godkännande som avses i lagen om transportservice samt förnyar godkännandena, och genom det har samlat erfarenhet av godkännandekravens funktion i praktiken.
Föreskriftens preliminära tidsplan	Ändringen av föreskriften kunde träda i kraft sommaren 2023.

Föreskriften måste anmälas till kommissionen (ja/nej), tidsplan	Beträffande järnvägarna ska de nationella reglerna enligt direktivet om järnvägssäkerhet (EU) 2016/798 anmälas till Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA), och vidare från ERA till kommissionen för kommissionens godkännande. Artikel 8.3 e i direktivet tillåter en medlemsstat att fastställa sådana nya nationella regler som gäller personal som utför säkerhetskritiska uppgifter, inbegripet urvalskriterier, fysisk och psykisk lämplighet samt yrkesutbildning och som ännu inte omfattas av någon TSD eller av lokförardirektivet. Beträffande sjöfarten är en så kallad TRIS-anmälan inte aktuell i detta fall. En läkarundersökning utförd av en sjömansläkare är inte en sådan elektronisk tjänst som avses i artikel 1.1 b i direktiv (EU) 2015/1535. Till tillämpningsområdet hör inte "undersökning eller behandling på en läkarmottagning med hjälp av elektronisk utrustning men med patienten fysiskt närvarande" enligt punkt 1 a i bilaga I till direktivet. Ändringen av föreskriften behöver inte anmälas till Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA) i förväg. En eventuell anmälan i efterhand kan bli aktuell efter ikraftträdandet.
Samband med andra projekt	-
Hörande av intressentgrupper	Intressentgrupperna hörs i remisskedet. Därtill hörs efter Traficoms övervägande i dagsläget godkända sjömansläkare, järnvägsläkare och järnvägopsykologer.
Information om föreskriften/publicering	Information om ändringen av föreskriften ges på det sätt som förutsätts i Traficoms anvisningar och enligt lagstiftningsprocessen. Intressentgrupper inom järnvägstrafiken och sjöfarten informeras vid behov om ändringen av föreskriften även med ett separat meddelande efter att ändringen av föreskriften färdigställts.
Närmare upplysningar/beredare	Jari Latvala, ledande sakkunnig, e-post jari.latvala(at)traficom.fi, tfn 029 534 7004 Suvi Pajuaho, specialsakkunnig, e-post suvi.pajuaho(at)traficom.fi, tfn 029 534 5332

	Elo Ruutu, specialsakkunnig, e-post elo.ruutu(at)traficom.fi, tfn 029 534 5305 Elina Saukkoriipi, jurist, e-post elina.saukkoriipi(at)traficom.fi, tfn 029 534 5468
Datum	05.05.2023
Beslutet godkänt av	Pietari Pentinsaari Överdirektör Jukka Sironen Direktör Detta dokument har undertecknats elektroniskt. Transport- och kommunikationsverket (Traficom) 5.5.2023. Signaturen kan verifieras med en läsare som stöder elektroniska signaturer eller hos Traficoms registratorskontor.